Генрі Ноуен

НА РАДІСТЬ ОБЕРНИ МІЙ ПЛАЧ

Крізь важкі часи —
з надією

Упорядник і редактор – Тімоті Джонс

НАРД

Київ
2025

УДК 27-42
ББК 86.37-43
Н 85

Перекладено за виданням:

Henri Nouwen

Turn My Mourning into Dancing

W Publishing Group
An Imprint of Thomas Nelson

Генрі Ноуен

Н 85 На радість оберни мій плач / Генрі Ноуен; пер. з англ. – К.: Єфетов О.В., 2025. – 128 с.

ISBN 978-966-8795-82-4

Ця сповнена розради та водночас глибоко реалістична книга не про те, як пережити часи випробувань, а як досвідчувати всю повноту справжнього життя посеред страждань і навіть вийти далеко за їхні межі.

Щедро черпаючи з глибокої криниці мудрості та досвіду Генрі Ноуена – одного з найвидатніших християнських письменників і мислителів сучасності, ця книжка дарує читачеві справжнє підбадьорення, уникаючи при цьому будь-яких банальностей.

Цілком практична, позбавлена спрощеного погляду на речі, вона ненав'язливо вказує шлях до життя, вкоріненого в Божій незмінності та вічній надії, – життя, яке готове щиро радіти навіть посеред найтемнішої ночі.

УДК 27-42
ББК 86.37-43

Цитати зі Святого Письма наводяться із «Сучасного перекладу з давньоєврейської та давньогрецької мов» Рафаїла Турконяка (УБТ, 2022)

В оформленні обкладинки та внутрішніх сторінок книги використовується репродукція картини: Ain Vares, «Shout for joy to the Lord, all the earth», www.ainvaresart.com
Використовується з дозволу автора

Published by arrangement with HarperCollins Christian Publishing, Inc.; copyright ©2001 by Estate of Henri Nouwen. All Rights Reserved.

© Estate of Henri Nouwen, 2001
Preface © Timothy Jones, 2001
© Видавнича група «Нард», видання укр. мовою, 2025.

ISBN 978-966-8795-82-4 (укр.)
ISBN 978-0-8499-4509-0 (англ.)

ЗМІСТ

Передмова . . . 5

Вступ: Надія в нашому страждденному світі . . . *9*

П'ять кроків крізь важкі часи

1. Від маленьких себе до великого світу . . . 15

2. Від мертвої хватки до розтиснутих пальців . . . 35

3. Від фаталізму до надії . . . 57

4. Від маніпуляції до любові . . . 75

5. Від страху смерті до радості життя . . . 101

З удячністю . . . 121

Примітки . . . 122

ПЕРЕДМОВА

Я швидко збагнув, що відвідування одних лише архівів буде недостатньо. Для завершення книги «На радість оберни мій плач» я мав зануритися глибше.

Звичайно ж, я перечитав сотні сторінок конспектів лекцій і стенограм проповідей Генрі Ноуена, що залишилися після нього в коробках на архівних полицях. Це само собою зрозуміло. Крім того, я доклав усіх зусиль до того, щоб узяти якнайбільше матеріалу для книжки з підшивок із неопублікованими працями цього видатного письменника, а в останні роки життя – і священика. Книги Ноуена про духовне життя і служіння у сповненому потреб світі впродовж десятиліть демонстрували мені його посвяту молитві та глибоке розуміння людської природи. Усе це я знав, але мені хотілося ще глибше досвідчити його особистість. Працюючи з архівними підшивками, я прагнув відчути за вкритими текстом сторінками і стосами машинописних нотаток його пастирську присутність.

І завдяки щасливому збігу обставин така можливість мені випала. Мій друг Джон Моабаб, який був помічником Генрі в роки його роботи на факультеті богослов'я Єльського університету, а нині працює редактором шановного журналу «Вівінс», запропонував мені відвідати громаду «Дейбрейк» («Світанок»), що служить людям із серйозними фізичними та розумовими вадами. Саме тут Ноуен провів останні роки життя, коли був пастором цієї спільноти. Оскільки автомобілем шлях від архівів до «Дейбрей-

ку» займав не так уже й багато часу, визрів чудовий план. Усі дні впродовж того тижня я проводив у бібліотеці Джона Келлі в Коледжі Святого Михайла в Торонто, а вечори – у «Дейбрейку», де розмовляв із товаришами Генрі, знайомився з членами громади і вечеряв із «ключовими співробітниками» та їхніми помічниками. Мені навіть пощастило погостювати в «Седарс» («Кедрах») – будинку, поєднаному з бібліотекою, який був побудований Ноуеном. Там він жив і творив.

Я почав дізнаватися нові факти про людину, яка стояла за словами на папері, щойно зійшов з трапа літака. В аеропорту мене зустріла Кеті (секретарка Генрі в останні роки його життя), яка мала відвезти мене до «Дейбрейку». Вона стояла з плакатом «Громада «Дейбрейку» вітає Тімоті» – і на мене справді чекав найпривітніший прийом. С'ю Мостеллер, душоприказниця Генрі, і багато інших членів громади тепло вітали мене на ранкових богослужіннях, у гуртожитку, під час вечерь та випадкових зустрічей біля ксерокса.

Кеті, С'ю та інші мешканці «Дейбрейку» допомогли мені зазирнути в серце людини, чия рука допомоги була постійно простягнута стражденним душам. Я дізнався, що Ноуен був дуже енергійний, черпаючи життєві сили згори. Йому постійно телефонували люди в глибокій скруті, яких Генрі ніколи раніше не знав, і це разюче відрізняло його від більшості громадських діячів, які намагаються убезпечити себе від подібних контактів.

А сама громада! Багато років тому Генрі залишив Гарвард, щоб узяти річну відпустку й попрацювати над новою книжкою у французькій громаді «Трослі-Брей», з якої розпочалося служіння «Л'Арш» («Ковчег») допомоги людям із фізичними та ро-

зумовими вадами. Він настільки перейнявся цим служінням, що 1986 року прийняв запрошення стати пастором громади «Л'Арша» під назвою «Дейбрейк» у Канаді неподалік Торонто. Як пізніше говорив сам Ноуен (і це підтверджували багато його друзів), приїзд у «Дейбрейк» став для нього немов поверненням додому. Професор, який навчав найобдарованіших і найперспективніших студентів богословських факультетів у таких університетах, як Нотр-Дам, Єль і Гарвард, провів останні роки життя у самовідданому служінні своєю м'якою (а іноді й палкою) присутністю та простими словами пасторських благословень. Його письменницька праця, звісно ж, тривала, а вплив зростав – один із парадоксів, що проявляються в житті по-справжньому великих людей.

Після смерті Генрі Ноуена 1996 року інтерес до його творів лише збільшився, і я впевнений, що основна причина цього – зовсім не в часом вправних висловлюваннях або вражаючих судженнях автора. Незгасний інтерес до творчості Ноуена, на мій погляд, корениться насамперед у його особистості: у серці, скрушеному перед Богом і відкритому для друзів та читачів. Генрі був натурою складною й недосконалою; прекрасно усвідомлюючи це, він не удавав із себе когось іншого. Але, тим не менш, він знав, що є служіння, яке йому треба звершити, страждення, про яких треба подбати. І є надія, яку треба принести в темні куточки чийогось життя.

Сподіваюся, читач і сам знайде все це в проповідях, лекціях і нашвидкуруч накиданих нотатках, які послужили вихідним матеріалом для цієї книги. «На радість оберни мій плач» пропонує ще один погляд на творчість і життя Генрі Ноуена, цього трохи сутулого та незмінно полум'яного проповідника духовнос-

ті. Коли ми прислухатимемося до цього дивовижного літописця можливостей людини, який знайшов живі взаємини з Богом, то нехай і наші печалі теж перетворяться на надію; можливо, – навіть на радість.

Тімоті Джонс